

BÁO CÁO CHUYÊN ĐỀ

Tài liệu tham khảo về chuyển đổi số

Số: 07/CĐS

Ngày 03 tháng 10 năm 2023

LƯU HÀNH NỘI BỘ

Sở Thông tin và Truyền thông, cơ quan thường trực của Ban Chỉ đạo chuyển đổi số tỉnh gửi báo cáo chuyên đề tham khảo phục vụ công tác lãnh đạo, chỉ đạo, điều phối của Ban Chỉ đạo chuyển đổi số tỉnh và Ban Chỉ đạo chuyển đổi số của các huyện, thành phố như sau:

TỔ CHUYỂN ĐỔI SỐ CỘNG ĐỒNG

Tổ công nghệ số cộng đồng (CĐSCĐ) được coi là cánh tay nối dài của Ủy ban quốc gia về chuyển đổi số và tại địa phương là cánh tay nối dài của chính quyền, Ban chỉ đạo chuyển đổi số tỉnh để thực hiện các nhiệm vụ chuyển đổi số của quốc gia, của tỉnh, huyện, xã, phường, thôn, bản, tiểu khu. Tổ CĐSCĐ hướng tới thúc đẩy chuyển đổi số, đưa người dân lên môi trường số, người dân tiên phong sử dụng nền tảng số, công nghệ số, qua đó sẽ trở thành tác nhân thúc đẩy chính quyền chuyển đổi số mạnh mẽ.

Thực hiện Quyết định số 749/QĐ-TTg ngày 03/6/2020 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030, Bộ TT&TT đã đồng hành cùng các địa phương triển khai đồng bộ, quyết liệt nhiều giải pháp để thực hiện chuyển đổi số. Ngày 05/3/2022, Bộ Thông tin và Truyền thông (TT&TT) đã ban hành Văn bản số 793/BTTTT-THH hướng dẫn thí điểm triển khai Tổ công nghệ số cộng đồng tại các địa phương.

Thực tế triển khai thời gian vừa qua cho thấy, chuyển đổi số chỉ thành công khi được người dân hiểu, hưởng ứng, tham gia, người dân trở thành công dân số, có các hoạt động được đưa lên môi trường số. Một số địa phương đã có những cách làm sáng tạo để giúp người dân chuyển đổi số, trong đó có sáng kiến thành lập “Tổ công nghệ số cộng đồng”. Tổ công nghệ số cộng đồng thực hiện các hoạt động tuyên truyền, hướng dẫn, hỗ trợ người dân sử dụng công nghệ số, đưa công nghệ số vào mọi ngõ ngách cuộc sống; người dân được tiếp cận công nghệ theo cách đơn giản, tự nhiên, xuất phát từ nhu cầu và tạo ra giá trị thiết thực. Trên cơ sở thực tế triển khai, Bộ TT&TT đã xây dựng Hướng dẫn thí điểm triển khai Tổ CĐSCĐ.

Ngày 08/06/2022, Ủy ban nhân dân tỉnh Sơn La đã ban hành Kế hoạch số 160/KH-UBND về việc triển khai thí điểm việc thành lập Tổ chuyển đổi số cộng đồng trên địa bàn tỉnh Sơn La. Mục đích của Kế hoạch là đưa nền tảng số, công nghệ số, kỹ năng số đến người dân thông qua Tổ công nghệ số cộng đồng để thúc đẩy chuyển đổi số, đưa người dân lên môi trường số, người dân tiên phong sử dụng nền tảng số, công nghệ số, qua đó, trở thành tác nhân thúc đẩy chính quyền chuyển đổi số mạnh mẽ hơn.

Sở Thông tin và Truyền thông được giao nhiệm vụ chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan và địa phương triển khai thử nghiệm mô hình Tổ CĐSCĐ để hướng tới kết nối chung mạng lưới công nghệ số cộng đồng toàn quốc. Nhiệm vụ của Tổ CĐSCĐ:

* **Về chính quyền số:** Hướng dẫn, tuyên truyền đến người dân sử dụng dịch vụ công trực tuyến; sử dụng các dịch vụ số và tương tác với chính quyền qua các nền tảng số được đánh giá và lựa chọn.

* **Về kinh tế số:** Hướng dẫn doanh nghiệp, hộ kinh doanh, người dân trên địa bàn đăng ký tham gia các sàn thương mại điện tử; mở tài khoản thanh toán điện tử; hướng dẫn người dân sử dụng nền tảng số, công nghệ số để đăng ảnh, quảng bá sản phẩm, tạo gian hàng, nhận đơn, đóng gói sản phẩm và quan trọng nhất là cam kết cung cấp sản phẩm đúng chất lượng cho khách hàng; hướng dẫn ứng dụng công nghệ số trong các hoạt động sản xuất, kinh doanh phù hợp với điều kiện kinh tế - xã hội của địa phương.

* **Về xã hội số:** Hướng dẫn người dân tiếp cận, cài đặt, sử dụng các dịch vụ số phục vụ cho các nhu cầu thiết yếu như y tế, giáo dục, chính sách xã hội, phòng chống dịch... thông qua các nền tảng số.

I. KẾT QUẢ TRIỂN KHAI THỰC HIỆN

1. Công tác tham mưu, triển khai thực hiện

- Thực hiện Kế hoạch số 160/KH-UBND ngày 08/6/2022 của UBND tỉnh về việc triển khai thí điểm việc thành lập Tổ chuyển đổi số cộng đồng trên địa bàn tỉnh Sơn La; Sở Thông tin và Truyền thông đã có Công văn số 756/STTTT-CNTT VT ngày 13/6/2022 hướng dẫn UBND các huyện, thành phố triển khai thực hiện, trong đó có đề nghị UBND cấp huyện chỉ đạo Chủ tịch UBND cấp xã thành lập các Tổ CĐSCĐ cấp xã, cấp tổ đảm bảo mỗi xã thành lập 01 Tổ CĐSCĐ cấp xã; mỗi xã lựa chọn tối thiểu 05 bản, tiểu khu, tổ dân phố để thành lập Tổ CĐSCĐ cấp tổ và thiết lập kênh điều hành, chỉ đạo, trao đổi thông tin trên mạng xã hội Zalo để tương tác, trao đổi hàng ngày; Công văn số 1032/STTTT-CNTT VT ngày 05/8/2023 về việc phổ cập kỹ năng số cộng đồng đến thành viên Tổ CĐSCĐ và người dân (*Tài liệu hướng dẫn hoạt động do Bộ Thông tin và Truyền thông biên soạn; Tham gia các khóa bồi dưỡng "Phổ cập kỹ năng số cộng đồng" trên Nền tảng học trực tuyến mở đại trà của Bộ Thông tin và Truyền thông; Lan tỏa 02 kênh Zalo và Viber để tuyên truyền đến các thành viên Tổ chuyển đổi số cộng đồng các thông tin hữu ích, các câu chuyện thực tế về triển khai chuyển đổi số của các địa phương*). Tham mưu UBND tỉnh ban hành Công văn số 2318/UBND-KGVX ngày 23/6/2023 về việc tập trung lãnh đạo, chỉ đạo triển khai nhiệm vụ trọng tâm lĩnh vực Thông tin, Truyền thông và chuyển đổi số; Trong đó có giao UBND các huyện tiếp tục triển khai, nhân rộng và nâng cao chất lượng hoạt động của Tổ chuyển đổi số cộng đồng.

- Để nâng cao nhận thức chuyển đổi số cho thành viên các Tổ CĐSCĐ, ngày 14/9/2022, Sở Thông tin và Truyền thông đã phối hợp với Cục Chuyển đổi số Quốc gia – Bộ Thông tin và Truyền thông, các doanh nghiệp Bưu chính, Viễn thông, Công nghệ thông tin và UBND các huyện, thành phố tổ chức tập huấn cho các thành viên của Tổ CĐSCĐ trên địa bàn tỉnh theo hình thức trực tiếp và trực tuyến tại 203 điểm cầu cho 1.447 Tổ công nghệ số cộng đồng thuộc 202/204 xã, phường, thị trấn với 8.097 thành viên tham gia bồi dưỡng, tập huấn. Nội dung bồi dưỡng, tập huấn nhằm cung cấp thông tin cho các thành viên của Tổ công nghệ số cộng đồng trên địa bàn tỉnh về các chủ trương, chính sách, pháp luật về chuyển đổi số; hướng dẫn cài đặt, sử dụng nền tảng số, công nghệ số, kỹ năng số..., gồm các chuyên đề (1) sử dụng dịch vụ công trực tuyến; (2) thanh toán không dùng tiền mặt (*Viettel Money, VNPT Monney*); (3) mua bán trên các sàn thương mại điện tử (*sànVoso và sàn Postmart*); (4) Cốc Cốc; (5) sử dụng một số nền tảng, ứng dụng số phổ biến hiện nay. Ngày 05/7/2023, Sở Thông tin và Truyền thông chủ trì phối hợp với các doanh nghiệp Bưu chính, Viễn thông trên địa bàn tỉnh tổ chức tập huấn cho các thành viên của Tổ CĐSCĐ trên địa bàn tỉnh theo hình thức trực tiếp và trực tuyến tại 197/204 xã, phường, thị trấn (*vắng 07 xã do mất điện: Mường Lựm, Nà Ót, Hang Chú, Xím Vàng, Kim Bon, Chiềng Pha, Nậm Lạnh*) cho trên 6.000 thành viên Tổ CĐSCĐ.

2. Kết quả triển khai thực hiện

- Đến ngày 30/9/2023 trên địa bàn tỉnh đã thành lập 2.990 Tổ chuyển đổi

số cộng đồng, với 15.301 thành viên, trong đó có 204 Tổ chuyển đổi số cộng đồng cấp xã với tổng số thành viên là: 1.894 người; 2.786 Tổ chuyển đổi số cộng đồng cấp tổ, bản, tiểu khu, với tổng số thành viên là 13.407 người (*chi tiết phụ lục kèm theo*).

- Hàng chục nghìn lượt người dân trên địa bàn tỉnh đã được các thành viên Tổ CĐSCĐ tuyên truyền, hướng dẫn sử dụng các dịch vụ số phục vụ cho nhu cầu thiết yếu như: Thanh toán không dùng tiền mặt, sử dụng các dịch vụ công trực tuyến, mua bán trên sàn thương mại điện tử, sử dụng các nền tảng số, kỹ năng đảm bảo an toàn thông tin cơ bản...

- Các Tổ CĐSCĐ trên địa bàn tỉnh đã đạt được một số kết quả nhất định; Công tác tuyên truyền, hướng dẫn được thực hiện linh hoạt thông qua các nhóm Zalo hoặc thông qua các buổi họp của nhân dân tại khu dân cư. Qua công tác tuyên truyền phổ biến về chuyển đổi số, người dân bước đầu đã làm quen với khái niệm chuyển đổi số, từng bước cài đặt và sử dụng các ứng dụng thông minh phục vụ công việc và cuộc sống.

II. TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ NHỮNG KHÓ KHĂN, VƯỚNG MẮC

- Còn 03 huyện (*Mường La, Quỳnh Nhai, Sốp Cộp*) chưa hoàn thành việc thành lập tổ CĐSCĐ tại 100% tổ, bản, tiểu khu theo chỉ đạo của UBND tỉnh tại Công văn số 2318/UBND-KGVX ngày 23/6/2023.

- Một số thành viên của Tổ CĐSCĐ cấp bản, tiểu khu khả năng tiếp cận công nghệ thông tin chậm hoặc chưa có điện thoại thông minh. Do đó, việc trao đổi, triển khai các hoạt động của Tổ CĐSCĐ trên các nhóm Zalo chưa thực sự hiệu quả.

- Chưa có cơ chế cụ thể hỗ trợ thành viên các Tổ CĐSCĐ tại tổ, bản, tiểu khu.

- Còn nhiều người dân dùng điện thoại thông minh nhưng không sử dụng dịch vụ mạng, trình độ sử dụng công nghệ thông tin còn hạn chế nên việc hướng dẫn người dân tiếp cận, cài đặt sử dụng các dịch vụ số còn gặp nhiều khó khăn.

- Mạng thông tin di động trên địa bàn tỉnh Sơn La vẫn còn một số thôn/bản bị lõm sóng di động. Mạng 3G, 4G cơ bản được phủ sóng ở các tổ, bản trên địa bàn tỉnh, tuy nhiên do địa hình rộng, nhiều đồi núi cao dẫn đến chất lượng sóng tại một số địa bàn dân cư còn kém ảnh hưởng không nhỏ đến việc thiết lập kênh hướng dẫn, tuyên truyền triển khai các ứng dụng. Nhiều người dân, hộ gia đình ở vùng sâu vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số chưa được tiếp cận, sử dụng dịch vụ ứng dụng công nghệ đồng thời trình độ dân trí không đồng đều, tỷ lệ số hộ nghèo còn cao, đời sống của nhân dân còn nhiều khó khăn cũng ảnh hưởng không nhỏ đến nâng cao kỹ năng số của người dân.

III. NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP

- Tiếp tục tuyên truyền sâu rộng chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về chuyển đổi số; các văn bản chỉ đạo của Bộ Thông tin và Truyền thông, UBND tỉnh, Ban Chỉ đạo Chuyển đổi số tỉnh và của

địa phương về chuyển đổi số và các tài liệu có liên quan đến các Tổ CĐSCĐ và người dân.

- Tiếp tục triển khai việc thành lập Tổ CĐSCĐ của tất cả các tổ, bản, tiểu khu tại 03 huyện chưa đạt 100% (*Mường La, Quỳnh Nhai, Sốp Cộp*). Đẩy mạnh các hoạt động của Tổ CĐSCĐ với tinh thần "đi từng ngõ, gõ từng nhà, hướng dẫn từng người" để thực hiện nội dung cơ bản, thiết thực với người dân như sau:

+ Thiết lập mỗi người dân một tài khoản dịch vụ công trực tuyến và một kho dữ liệu cá nhân trực tuyến để sử dụng dịch vụ công, với mục đích là chỉ phải cung cấp thông tin một lần cho cơ quan nhà nước trong quá trình giải quyết TTHC và để tự tra cứu hồ sơ của cá nhân khi cần thiết.

+ Tự bảo vệ mình trên không gian mạng, tránh trường hợp bị lừa đảo trực tuyến, bị đánh cắp dữ liệu cá nhân.

+ Nhận diện các trang mua sắm trực tuyến tin cậy khi tiến hành mua hàng hóa trên internet và mạng xã hội.

+ Phương pháp, quy trình thực hiện thanh toán trực tuyến an toàn, tiện lợi, tránh bị lừa đảo mất tiền, gắn với việc bảo vệ dữ liệu cá nhân.

+ Sử dụng nền tảng số của địa phương (phản ánh, kiến nghị,...).

Sở Thông tin và Truyền thông trân trọng báo cáo./.

SỞ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

PHỤ LỤC
Thống kê việc thành lập Tổ CDSCĐ tại UBND các huyện, thành phố
đến ngày 30/9/2023

STT	Tên đơn vị	Số Tổ CDSCĐ		Số thành viên		Ghi chú
		Cấp xã	Tổ, bản, tiểu khu	Cấp xã	Tổ, bản, tiểu khu	
1	Thành phố Sơn La	12	792	120	1853	
2	Huyện Mai Sơn	22	293	196	1649	
3	Huyện Yên Châu	15	173	169	904	
4	Huyện Mộc Châu	15	167	140	960	
5	Huyện Vân Hồ	14	115	144	764	
6	Huyện Phù Yên	27	202	236	1012	
7	Huyện Bắc Yên	16	101	102	537	
8	Huyện Mường La	16	162	168	925	Còn 33 bản chưa thành lập Tổ CDSCĐ
9	Huyện Quỳnh Nhai	11	58	127	511	Còn 45 bản chưa thành lập Tổ CDSCĐ
10	Huyện Thuận Châu	29	336	230	1998	
11	Huyện Sông Mã	19	331	186	2054	
12	Huyện Sốp Cộp	8	56	76	240	Còn 45 bản chưa thành lập Tổ CDSCĐ
	Tổng cộng	204	2.786	1.894	13.407	
		2.990		15.301		